

Asia: VN/22263/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kilpailulain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö lausuu asiassa seuraavaa:

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää esityksen yleisiä tavoitteita sääntelyn selkeyttämisestä ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston valvonnan tehostamisesta kannatettavina.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää myös hyvänä ja sääntelyä selkeyttävänä ehdotusta lisätä kilpailulakiin säännökset kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvasta toiminnasta ja markkinaehtoisen toiminnan vaatimuksesta (lakiehdotuksen 30 b §). Muutokset helpottaisivat sääntelyn vaatimusten ymmärtämistä julkisyhteisöissä ja voisivat näin omalta osaltaan vähentää kilpailuneutraliteettiongelmiin ilmenemistä. Muutokset voisivat myös osaltaan tehostaa Kilpailu- ja kuluttajaviraston valvontatyötä yksinkertaistamalla sääntelyn soveltamista. Myös pyrkimystä kilpailuneutraliteettivalvonnan tehostamiseen priorisointiperusteita tehostamalla voidaan pitää kannatettavana (lakiehdotuksen 32 §).

Esitysluonnoksessa on monessa kohtaa nostettu esille julkisyhteisöjen tietoisuuden puutteet niiden toiminnan luonteesta. Tämän vuoksi luonnoksessa esitetään uutta itsearviointivelvoitetta (lakiehdotuksen 30 c §), joka koskisi julkisyhteisöjen määräysvallassa olevaa yhtiötettyä toimintaa, vaikka yhtiö toimisi pelkästään markkinoilla.

Liikenne- ja viestintäministeriön huomauttaa, että yhtiömuotoa on lähtökohtaisesti pidetty melko hyvänä takeena toiminnan markkinaehtoisuudesta, ja että ainoastaan julkisyhteisöjen määräysvallassa oleviin yrityksiin kohdistetut velvoitteet periaatteessa heikentävät näiden kilpailuasemaa suhteessa yksityisessä omistuksessa oleviin yrityksiin.

Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan julkisyhteisöjen määräysvallassa olevalle yhtiötetylle toiminnalle asetettava itsearviointivelvoite lisäisi yritysten hallinnollista taakkaa. Taakan lisääntyminen on myös todettu esitysluonnoksen vaikutusarviointijaksossa, mutta arviointi on varsin suppea. Tämän vuoksi voisi olla perusteltua tehdä yritysvaikutusten arvioinnissa työ- ja elinkeinoministeriön sääntelytaakkalaskennan mukainen arviointi.

Liikenne- ja viestintäministeriö lausuu myös, että itsearviointivelvoite ei välttämättä johtaisi toiminnan nykyistä perusteellisempaan tarkasteluun, eikä myöskään tietoisuuden lisääntymiseen toiminnan luonteesta tilanteissa, joissa nämä yrityksen katsovat toimintansa muuksi kuin kilpailutilanteessa markkinoilla harjoitettavaksi. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan ehdotettavat vaatimukset eivät myöskään välttämättä ole vaikutuksiltaan asianmukaisessa suhteessa itsearvioinnilla saavutettavissa oleviin hyötyihin nähden.

Rantala Olli-Pekka
Liikenne- ja viestintäministeriö

Kiiski Kimmo
Liikenne- ja viestintäministeriö